

**ΘΕΜΑ: Κύρωση της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του
Ανθρώπου και της Αξιοπρέπειας της Ανθρώπινης Ύπαρξης από της εφαρμογές της
Βιολογίας και της Ιατρικής**

1. Επισυνάπτεται ελληνική μετάφραση της σχετικής σύμβασης.
2. Η επεξεργασία νομοσχεδίου και η προώθηση της κύρωσής της θα ήταν ευπρόσδεκτη για τη εικόνα της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης και θα αποτελούσε σημαντικό βήμα για τη θέση της σε ισχύ.
3. Οι ρυθμίσεις της σύμβασης δεν φαίνεται άλλωστε να δημιουργούν προβλήματα στην έννομη τάξη μας. Με το γενικό περιεχόμενό τους συνιστούν μάλλον κατευθυντήριες γραμμές και κριτήρια για την ερμηνεία των σχετικών ευάριθμων διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας και τη διαμόρφωση πρακτικών σε ορισμένες περιοχές εφαρμογών της γενετικής τεχνολογίας.
4. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι η σχετική πρωτοβουλία συνδέεται με την προώθηση νομοσχεδίου για την ίδρυση Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής. Η επεξεργασία του σχεδίου βρίσκεται στην τελική φάση της.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 1997

ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΠΑΡΕΞΗΣ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα Κράτη - Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα άλλα Κράτη και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση,

Έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όπως εξαγγέλθηκε την 10η Δεκεμβρίου 1948 από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ·

Έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών της 4ης Νοεμβρίου 1950·

Έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961·

Έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα της 16ης Δεκεμβρίου 1966·

Έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της 28ης Νοεμβρίου 1981·

Έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού της 20ής Νοεμβρίου 1989·

Θεωρώντας ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης συνίσταται στη δημιουργία ενός στενότερου συνδέσμου μεταξύ των μελών του και ότι ένα από τα μέσα για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι η προστασία και η ανάπτυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών·

Ενόψει των ραγδαίων εξελίξεων στον χώρο της βιολογίας και της ιατρικής·

Έχοντας πεισθεί για την αναγκαιότητα να καθίσταται σεβαστή η ανθρώπινη οντότητα υπό την έννοια του προσώπου αλλά και υπό την έννοια της ένταξής της στο ανθρώπινο είδος και αναγνωρίζοντας τη σημασία της εξασφάλισης της αξιοπρέπειάς της·

Ενόψει των πράξεων που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη αξιοπρέπεια διαμέσου της αθέμιτης χρησιμοποίησης της βιολογίας και της ιατρικής·

Έχοντας την πεποίθηση ότι οι πρόοδοι της βιολογίας και της ιατρικής πρέπει να χρησιμοποιούνται προς όφελος των παρούσων και των μελλοντικών γενεών·

Υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα μίας διεθνούς συνεργασίας ώστε να απολαύσει όλη η ανθρωπότητα τα οφέλη της βιολογίας και της ιατρικής·

Αναγνωρίζοντας την σημασία της προώθησης μίας δημόσιας συζήτησης για τα ερωτήματα που θέτει η εφαρμογή της βιολογίας και της ιατρικής καθώς και τις απαντήσεις που μπορούν να δοθούν·

Επιθυμώντας να υπομνησθούν σε κάθε μέλος της κοινωνίας τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του·

Λαμβάνοντας υπόψη τις εργασίες της Συνέλευσης των Αντιπροσώπων σε αυτόν τον τομέα, συμπεριλαμβανομένης της Σύστασης 1160 (1991) σχετικά με την επεξεργασία μιας Σύμβασης για την βιοηθική·

Αποφασισμένα να λάβουν στον τομέα των εφαρμογών της βιολογίας και της ιατρικής μέτρα πρόσφορα να εγγυηθούν την αξιοπρέπεια της ανθρώπινης οντότητας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του προσώπου,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Κεφάλαιο I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και σκοποί

Τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης προστατεύουν την αξιοπρέπεια και την ταυτότητα της ανθρώπινης οντότητας και εγγυώνται σε κάθε πρόσωπο, χωρίς διακρίσεις, το σεβασμό της ακεραιότητάς του καθώς και τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες από τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής.

Κάθε Μέρος λαμβάνει στο εσωτερικό δικαίό του τα αναγκαία μέτρα για να αναπτύξουν οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τα αποτελέσματά τους.

Άρθρο 2

Υπεροχή της ανθρώπινης οντότητας

Το συμφέρον και το καλό της ανθρώπινης οντότητας πρέπει να υπερισχύουν του αποκλειστικού συμφέροντος της κοινωνίας ή της επιστήμης.

Άρθρο 3

Ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη

Τα Μέρη, εκτιμώντας τις υγειονομικές ανάγκες και τα διαθέσιμα μέσα, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν, εντός της δικαιοδοσίας τους, την επί ίσοις όροις πρόσβαση σε πρόσφορη υγειονομική μέριμνα και περίθαλψη.

Άρθρο 4

Επαγγελματικές υποχρεώσεις και κανόνες συμπεριφοράς

Κάθε παρέμβαση στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, πρέπει να σέβεται τους επαγγελματικούς κανόνες και τις επαγγελματικές υποχρεώσεις καθώς και τους σταθερούς κανόνες συμπεριφοράς που ισχύουν σε κάθε επαγγελματικό χώρο.

Κεφάλαιο II

ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ

Άρθρο 5

Γενικός Κανόνας

Παρέμβαση στον τομέα της υγείας μπορεί να γίνει μόνον εφόσον το ενδιαφερόμενο πρόσωπο παράσχει ελεύθερα τη συγκατάθεσή του.

Στο πρόσωπο αυτό παρέχεται προηγουμένως η κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με το σκοπό και τη φύση της παρέμβασης καθώς και τις συνέπειες και τους κινδύνους της.

Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί να ανακαλέσει οποτεδήποτε ελεύθερα τη συγκατάθεσή του.

Άρθρο 6

Προστασία προσώπων μη ικανών να συγκατατεθούν

1. Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 17 και 20, δεν επιτρέπεται παρέμβαση σε πρόσωπο μη ικανό να συγκατατεθεί παρά μόνον προς άμεσο όφελός του.

2. Στην περίπτωση που, σύμφωνα με το νόμο, ένας ανήλικος δεν έχει την ικανότητα να συγκατατεθεί σε παρέμβαση, αυτή δεν μπορεί να γίνει χωρίς την εξουσιοδότηση του αντιπροσώπου του, κρατικής αρχής ή προσώπου ή αρχής που ορίζονται από τον νόμο.

Η γνώμη του ανηλίκου λαμβάνεται υπόψη ως καθοριστικός παράγων ανάλογα με την ηλικία και τον δείκτη ωριμότητάς του.

3. Στην περίπτωση που ένας ενήλικος δεν έχει κατά το νόμο, λόγω πνευματικής υστέρησης ή ασθένειας ή εξαιτίας παρόμοιου λόγου, την ικανότητα να συγκατατεθεί σε παρέμβαση, αυτή δεν μπορεί να γίνει χωρίς την εξουσιοδότηση του αντιπροσώπου του, κρατικής αρχής, προσώπου ή αρχής που ορίζονται από τον νόμο.

Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πρέπει να συμπράττει κατά το δυνατόν στην διαδικασία εξουσιοδότησης.

4. Στον αντιπρόσωπο, την κρατική αρχή, το πρόσωπο ή την αρχή που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 παρέχεται υπό τις ίδιες ακριβώς συνθήκες η ενημέρωση που προβλέπεται στο άρθρο 5.

5. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3 μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε προς το συμφέρον του ενδιαφερομένου προσώπου.

Άρθρο 7

Προστασία προσώπων που υποφέρουν από διανοητικές διαταραχές

Πρόσωπο που υποφέρει από σοβαρή διανοητική διαταραχή μπορεί, χωρίς την συγκατάθεσή του, να υποβληθεί σε παρέμβαση, για την θεραπεία της διαταραχής, μόνον εφόσον χωρίς την θεραπεία απειλείται με σοβαρή βλάβη η υγεία του. Η παρέμβαση επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι ο νόμος προβλέπει όρους προστασίας οι οποίοι θα περιλαμβάνουν διαδικασίες επίβλεψης και ελέγχου καθώς και σχετικά ένδικα βοηθήματα.

Άρθρο 8

Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Όταν εξαιτίας μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης δεν είναι δυνατόν να παρασχεθεί η απαιτούμενη συγκατάθεση, μπορεί να διενεργηθεί άμεσα κάθε παρέμβαση ιατρικώς αναγκαία για το συμφέρον της υγείας του ενδιαφερομένου προσώπου.

Άρθρο 9

Επιθυμίες που εκφράστηκαν στο παρελθόν

Θα λαμβάνονται υπόψη επιθυμίες που τυχόν εκφράστηκαν στο παρελθόν από πάσχοντα, ο οποίος κατά τον χρόνο της παρέμβασης δεν είναι σε θέση να εκφέρει τη βούλησή του.

Κεφάλαιο ΙΙΙ

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Άρθρο 10

Ιδιωτική ζωή και δικαίωμα στην πληροφόρηση

1. Καθένας έχει δικαίωμα να γίνεται σεβαστή η ιδιωτική του ζωή σχετικά με πληροφορίες που αφορούν την υγεία του.
2. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει κάθε πληροφορία που έχει συλλεχθεί σχετικά με την υγεία του. Ωστόσο, πρέπει να γίνεται σεβαστή η επιθυμία ενός προσώπου να μην γίνει δέκτης σχετικών πληροφοριών.
3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για το συμφέρον του πάσχοντος ο νόμος μπορεί να προβλέπει περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Κεφάλαιο ΙV

ΓΕΝΕΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Άρθρο 11

Απαγόρευση διακρίσεων

Απαγορεύεται κάθε μορφή διάκρισης ενός προσώπου λόγω του γενετικού υλικού του.

Άρθρο 12

Δοκιμές γενετικής πρόγνωσης

Για ιατρικούς σκοπούς ή για λόγους ιατρικής έρευνας και μετά από προσήκουσα ιατρική γνωμοδότηση, μπορούν να πραγματοποιηθούν δοκιμές που επιτρέπουν είτε τον προσδιορισμό της ταυτότητας ενός υποκειμένου ως φορέα ενός γονιδίου στο οποίο

μπορεί να αποδοθεί μία ασθένεια είτε τον εντοπισμό γενετικής προδιάθεσης σε μία ασθένεια.

Άρθρο 13

Παρεμβάσεις στο γενετικό υλικό του ανθρώπου

Παρέμβαση με αντικείμενο την τροποποίηση του γενετικού υλικού του ανθρώπου μπορεί να γίνει μόνον για προληπτικούς, διαγνωστικούς ή θεραπευτικούς λόγους και μόνον εφόσον δεν αποσκοπεί στην τροποποίηση του γενετικού υλικού των απογόνων του.

Άρθρο 14

Μη επιλογή φύλου

Δεν είναι επιτρεπτή η χρήση τεχνικών ιατρικής υποστήριξης της γέννησης με σκοπό την επιλογή του φύλου ενός παιδιού που πρόκειται να γεννηθεί, εκτός αν πρόκειται να αποφευχθεί σοβαρή κληρονομική ασθένεια συνδεδεμένη με το φύλο.

Κεφάλαιο V

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Άρθρο 15

Γενικός κανόνας

Η επιστημονική έρευνα στον τομέα της βιολογίας και της ιατρικής ασκείται ελεύθερα υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης καθώς και των διατάξεων που εξασφαλίζουν την προστασία της ανθρώπινης οντότητας.

Άρθρο 16

Προστασία των προσώπων που προσφέρονται για έρευνα

Καμμία έρευνα δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε πρόσωπο, παρά μόνον εάν συντρέχουν οι ακόλουθοι όροι:

i. Δεν υπάρχει εναλλακτική μέθοδος έρευνας με ανάλογη αποτελεσματικότητα σε ανθρώπους.

ii. Οι κίνδυνοι τους οποίους διατρέχει το πρόσωπο δεν είναι δυσανάλογοι σε σχέση με τα ενδεχόμενα οφέλη της έρευνας.

iii. Το σχέδιο έρευνας εγκρίθηκε από τον αρμόδιο φορέα μετά από ανεξάρτητη εξέταση της επιστημονικής του επάρκειας, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της σημασίας του σκοπού της έρευνας, καθώς και μετά από πολυκλαδική εξέταση της δυνατότητάς του να θεωρηθεί ηθικά αποδεκτό.

iv. Το πρόσωπο που προσφέρεται για έρευνα έχει ενημερωθεί για τα δικαιώματά του και τις εγγυήσεις που προβλέπει ο νόμος για την προστασία του.

v. Η συγκατάθεση που προβλέπεται στο άρθρο 5 έχει δοθεί ρητά, ειδικά και εγγράφως. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί ελεύθερα οποτεδήποτε.

Άρθρο 17

Προστασία προσώπων μη ικανών να συγκατατεθούν σε έρευνα

1. Έρευνα σε πρόσωπο μη ικανό, σύμφωνα με το άρθρο 5, να συγκατατεθεί σε αυτήν μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εάν συντρέχουν οι ακόλουθοι όροι:

i. Έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις που εξαγγέλλονται στο άρθρο 16, εδάφια i έως iv.

ii. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναμένεται να επιφέρουν πραγματικό και άμεσο όφελος στην υγεία του προσώπου.

iii. Η έρευνα δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με ανάλογη αποτελεσματικότητα σε πρόσωπα ικανά να συγκατατεθούν σε αυτήν.

iv. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 6 έχει δοθεί ειδικά και εγγράφως, και

v. Το πρόσωπο δεν εναντιώνεται στην έρευνα.

2. Κατ' εξαίρεση και υπό τους όρους προστασίας που προβλέπει ο νόμος, μπορεί να επιτραπεί έρευνα, της οποίας τα αποτελέσματα δεν αναμένεται να ωφελήσουν άμεσα την υγεία του προσώπου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στα εδάφια i, iii, iv και v της προηγούμενης παραγράφου καθώς και οι ακόλουθοι συμπληρωματικοί όροι

i. Η έρευνα έχει ως απώτερο σκοπό να συμβάλλει μέσω μιας σημαντικής βελτίωσης της επιστημονικής γνώσης σχετικά με την κατάσταση του προσώπου, της ασθένειας ή της διαταραχής του, στην εξασφάλιση θετικών αποτελεσμάτων για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή για άλλα πρόσωπα, τα οποία είτε ανήκουν στην ίδια ηλικιακή κατηγορία είτε πάσχουν από την ίδια ασθένεια ή διαταραχή είτε εμφανίζουν τα ίδια συμπτώματα.

ii. Η έρευνα παρουσιάζει για το πρόσωπο ελάχιστο κίνδυνο και ελάχιστη δέσμευση.

Άρθρο 18

Έρευνα σε έμβρυα υπό εργαστηριακές συνθήκες (in vitro)

1. Στην περίπτωση που η έρευνα σε έμβρυα in vitro επιτρέπεται από τον νόμο, αυτός οφείλει να εξασφαλίζει την κατάλληλη προστασία του εμβρύου.

2. Απαγορεύεται η δημιουργία ανθρώπινων εμβρύων με σκοπό την έρευνα.

Κεφάλαιο VI
ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΝΤΑΝΟΥΣ ΔΟΤΕΣ
ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ

Άρθρο 19
Γενικός κανόνας

1. Αφαίρεση οργάνων και ιστών από ζωντανό δότη μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον για το συμφέρον της θεραπείας του λήπτη και εφόσον δεν υπάρχουν κατάλληλα όργανα ή ιστοί αποθανόντων προσώπων ούτε εναλλακτική μέθοδος θεραπείας με ανάλογη αποτελεσματικότητα.

2. Η συγκατάθεση που προβλέπεται στο άρθρο 5 πρέπει να έχει δοθεί ρητά και ειδικά είτε εγγράφως είτε ενώπιον επίσημης αρχής.

Άρθρο 20
Προστασία προσώπων μη ικανών να συγκατατεθούν στην αφαίρεση οργάνου

1. Από πρόσωπο μη ικανό να συγκατατεθεί σύμφωνα με άρθρο 5 δεν μπορεί να γίνει καμμία αφαίρεση οργάνου ή ιστού.

2. Κατ' εξαίρεση και υπό τους όρους προστασίας που προβλέπει ο νόμος, επιτρέπεται η αφαίρεση ιστών που μπορούν να αναγεννηθούν από πρόσωπα μη ικανά να συγκατατεθούν εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθοι όροι :

- i. Δεν υπάρχει συμβατός δότης ικανός να συγκατατεθεί.
- ii. Ο λήπτης είναι αδερφός ή αδερφή του δότη.
- iii. Το μόσχευμα πρέπει να είναι σε θέση να διαφυλάξει την ζωή του λήπτη.
- iv. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3 έχει δοθεί από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τον νόμο, ειδικά και εγγράφως.
- v. Ο υποψήφιος δότης δεν εναντιώνεται στην αφαίρεση.

Κεφάλαιο VII
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΕΡΔΟΥΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ
ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 21
Απαγόρευση κέρδους

Το ανθρώπινο σώμα και τα μέρη του δεν πρέπει να αποτελούν πηγή κέρδους.

Άρθρο 22
Χρησιμοποίηση μέρους του ανθρώπινου σώματος

Εάν κατά την διάρκεια χειρουργικής επέμβασης αφαιρεθεί μέρος ενός ανθρώπινου σώματος, αυτό μπορεί να διατηρηθεί και να χρησιμοποιηθεί μόνον για τον σκοπό που αφαιρέθηκε και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες ενημέρωσης και συγκατάθεσης.

Κεφάλαιο VIII
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 23
Προσβολή αρχών και δικαιωμάτων

Τα Μέρη εξασφαλίζουν την παροχή κατάλληλης δικαστικής προστασίας προκειμένου να εμποδίσουν ή να θέσουν σύντομα τέλος σε μία αθέμιτη προσβολή των αρχών και των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 24

Αποκατάσταση αδικαιολόγητης βλάβης

Πρόσωπο το οποίο υπέστη βλάβη κατ' αδικαιολόγητο τρόπο εξαιτίας χειρουργικής επέμβασης έχει δικαίωμα να αποκατασταθεί δίκαια υπό τις προϋποθέσεις και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζει ο νόμος.

Άρθρο 25

Κυρώσεις

Τα Μέρη προβλέπουν ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης επιβάλλονται ανάλογες κυρώσεις.

Κεφάλαιο IX

ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26

Περιορισμοί στην άσκηση δικαιωμάτων

1. Κανένας άλλος περιορισμός δεν επιβάλλεται στην άσκηση των δικαιωμάτων και τις προστατευτικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση εκτός από όσους προβλέπονται από τον νόμο και αποτελούν τα αναγκαία μέτρα για την διαφύλαξη της δημόσιας ασφάλειας, την πρόληψη ποινικών αδικημάτων, την προστασία της δημόσιας υγείας ή την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων.

2. Οι περιορισμοί που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο δεν μπορούν να εφαρμοσθούν στα άρθρα 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20 και 21.

Άρθρο 27

Διευρυμένη προστασία

Καμμία από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν μπορεί να ερμηνευθεί με τρόπο, που να περιορίζεται ή να παραβιάζεται η ευχέρεια των Μερών να εξασφαλίσουν στον τομέα των εφαρμογών της βιολογίας και της ιατρικής ευρύτερη προστασία από αυτήν που παρέχει η παρούσα Σύμβαση.

Κεφάλαιο X

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Άρθρο 28

Δημόσιος διάλογος

Τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης μεριμνούν, ώστε τα θεμελιώδη ζητήματα που θέτει η ανάπτυξη της βιολογίας και της ιατρικής να υποβάλλονται σε δημόσιο διάλογο υπό το φως των ιατρικών, κοινωνικών, οικονομικών, ηθικών και νομικών διαστάσεών τους και οι εφαρμογές τους να αποτελούν αντικείμενο συμβουλευτικής δραστηριότητας.

Κεφάλαιο XI

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 29

Ερμηνεία της Σύμβασης

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μπορεί, ανεξάρτητα από την εκδίκαση μιας συγκεκριμένης διαφοράς, να δώσει συμβουλευτική γνώμη για νομικά ζητήματα με την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης μετά από αίτηση:

- της Κυβέρνησης ενός Μέρους, αφού ενημερωθούν γι' αυτό τα άλλα Μέρη.
- της Επιτροπής που ιδρύεται σύμφωνα με το άρθρο 32, στην περιορισμένη σύνθεσή της από τους Αντιπροσώπους των Μερών της παρούσας Σύμβασης, η οποία λαμβάνει αποφάσεις με την πλειοψηφία των 2/3 των ψηφισάντων.

Άρθρο 30

Επαφές που αφορούν την εφαρμογή της Σύμβασης

Κάθε Μέρος παρέχει μετά από αίτηση του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τις απαραίτητες εξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο που εγγυάται στο εσωτερικό δίκαιό του την αποτελεσματική εφαρμογή όλων των διατάξεων αυτής της Σύμβασης.

Κεφάλαιο XII

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Άρθρο 31

Πρωτόκολλα

Προκειμένου να αναπτυχθούν σε ειδικούς τομείς οι αρχές που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση είναι δυνατή η επεξεργασία πρωτοκόλλων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32.

Τα πρωτόκολλα υποβάλλονται για υπογραφή στα Μέρη της Σύμβασης. Στη συνέχεια υποβάλλονται για επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Κανένα Μέρος δεν μπορεί να επικυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει τα πρωτόκολλα χωρίς, προηγουμένως ή συγχρόνως, να έχει επικυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει την Σύμβαση.

Κεφάλαιο XIII

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 32

Τροπολογίες της Σύμβασης

1. Τα καθήκοντα που ανατίθενται στην Επιτροπή σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 29 ασκούνται από την Διευθύνουσα Επιτροπή για την Βιοηθική και από κάθε άλλη Επιτροπή που συγκροτείται για τον σκοπό αυτόν από την Επιτροπή των Υπουργών.

2. Κάθε Κράτος - μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης καθώς και κάθε Μέρος της παρούσας Σύμβασης που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, μπορεί να αντιπροσωπευθεί στην Επιτροπή με δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 24 και εφόσον εκπληρώνει τα καθήκοντα που του ανατίθενται από την παρούσα Σύμβαση.

3. Κάθε Κράτος που ορίζεται στο άρθρο 33 ή καλείται να προσχωρήσει στην Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 και το οποίο δεν αποτελεί Μέρος της παρούσας Σύμβασης μπορεί να ορίσει στην Επιτροπή έναν παρατηρητή.

4. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές εξελίξεις, η παρούσα Σύμβαση θα εξετασθεί από την Επιτροπή σε διάστημα μικρότερο των 5 ετών από την θέση της σε ισχύ και, στη συνέχεια, περιοδικά, σε διαστήματα που θα ορίσει η ίδια η Επιτροπή.

5. Κάθε πρόταση τροπολογίας της παρούσας Σύμβασης καθώς και κάθε πρόταση πρωτοκόλλου ή τροπολογίας ενός πρωτοκόλλου που κατατίθεται από ένα Μέρος της Επιτροπής ή την Επιτροπή των Υπουργών γνωστοποιούνται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης και προωθούνται από αυτόν στα Κράτη - μέλη του

Συμβουλίου της Ευρώπης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, σε κάθε υπογράφοντα, σε κάθε Μέρος, σε κάθε Κράτος που καλείται να υπογράψει την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 και σε κάθε Κράτος που καλείται να προσχωρήσει σε αυτήν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34.

6. Η Επιτροπή δεν εξετάζει την πρόταση πριν την παρέλευση 2 μηνών από τότε που την προώθησε ο Γενικός Γραμματέας σύμφωνα με την παράγραφο 5. Η Επιτροπή υποβάλλει για έγκριση στην Επιτροπή των Υπουργών το κείμενο που έχει υιοθετήσει με την πλειοψηφία των 2/3 των ψηφισάντων. Μετά την έγκρισή του, το κείμενο γνωστοποιείται στα Μέρη με σκοπό την επικύρωση, την αποδοχή και την έγκρισή του.

7. Κάθε τροποποίηση τίθεται σε ισχύ, έναντι των Μερών που την έχουν αποδεχθεί την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου ενός μηνός από την ημερομηνία στην οποία πέντε Μέρη, εκ των οποίων τουλάχιστον τέσσερα Κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχουν ενημερώσει τον Γενικό Γραμματέα για την αποδοχή της.

Η τροπολογία τίθεται σε ισχύ σε κάθε Κράτος - μέλος που θα την αποδεχθεί σε μεταγενέστερο χρόνο την πρώτη του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου ενός μήνα από την ημερομηνία στην οποία αυτό το Μέρος θα ενημερώσει τον Γενικό Γραμματέα για την αποδοχή της.

Κεφάλαιο XIV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Υπογραφή, επικύρωση, έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα Σύμβαση υποβάλλεται για υπογραφή στα Κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα Κράτη μη μέλη που έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία της και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

2. Η παρούσα Σύμβαση υποβάλλεται προς επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Οι πράξεις επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά την εκπνοή περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία στην οποία πέντε Κράτη, μεταξύ των οποίων τουλάχιστον τέσσερα Κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, εκδηλώνουν την συγκατάθεσή τους να δεσμευθούν από την Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ για κάθε υπογράφοντα που θα εκδηλώσει σε μεταγενέστερο χρόνο την συγκατάθεσή του, την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά την εκπνοή περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 34

Κράτη μη μέλη

1. Η Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης μπορεί μετά την θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης και αφού συμβουλευθεί τα Μέρη να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση με απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με την προβλεπόμενη πλειοψηφία του άρθρου 20, εδάφιο d του καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης και με την ομόφωνη ψήφο των αντιπροσώπων των συμβαλλομένων Κρατών που έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στην Επιτροπή των Υπουργών.

2. Κάθε Μέρος μπορεί με δήλωσή του προς τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης να διευρύνει οποτεδήποτε την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε κάθε άλλη περιφέρεια που ορίζεται σε αυτήν, της οποίας περιφέρειας εγγύαται τις διεθνείς σχέσεις ή για την οποία είναι αρμόδιο να αποφασίζει. Η Σύμβαση

τίθεται σε ισχύ στην ενλόγω περιφέρεια την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά την εκπνοή περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία που ο Γενικός Γραμματέας έλαβε γνώση της δήλωσης.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με τις δύο προηγούμενες παραγράφους μπορεί να ανακληθεί για κάθε περιφέρεια που ορίζεται σε αυτήν εφόσον γνωστοποιηθεί η ανάκληση στον Γενικό Γραμματέα. Η ανάκληση αναπτύσσει τα αποτελέσματά της την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά την εκπνοή περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία που ο Γενικός Γραμματέας έλαβε γνώση της ανάκλησης.

Άρθρο 36

Επιφυλάξεις

1. Κάθε Κράτος και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορούν κατά την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης ή κατά την κατάθεση της πράξης επικύρωσης, να διατυπώσουν επιφυλάξεις σχετικά με ορισμένη διάταξη της Σύμβασης, στην περίπτωση που ένας νόμος ο οποίος ισχύει στο έδαφός τους δεν είναι σύμφωνος με αυτήν την διάταξη. Το παρόν άρθρο δεν καταλαμβάνει επιφυλάξεις γενικού χαρακτήρα.

2. Κάθε επιφύλαξη που διατυπώνεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο περιλαμβάνει μία σύντομη έκθεση του σχετικού νόμου.

3. Κάθε Μέρος που επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε περιφέρεια, η οποία ορίζεται στην δήλωση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 35, μπορεί να διατυπώσει, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, επιφύλαξη γι' αυτήν.

4. Κάθε Μέρος το οποίο έχει διατυπώσει την επιφύλαξη που προβλέπει το παρόν άρθρο μπορεί να την ανακαλέσει με δήλωσή του προς τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ανάκληση αναπτύσσει τα αποτελέσματά της την πρώτη

ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά την εκπνοή περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία που ο Γενικός Γραμματέας έλαβε γνώση της ανάκλησης.

Άρθρο 37

Καταγγελία

1. Κάθε Μέρος μπορεί να καταγγείλει οποτεδήποτε την παρούσα Σύμβαση, γνωστοποιώντας την καταγγελία στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η καταγγελία αναπτύσσει τα αποτελέσματά της την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί μετά την εκπνοή περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία στην που ο Γενικός Γραμματέας έλαβε γνώση της καταγγελίας.

Άρθρο 38

Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, σε κάθε υπογράφοντα, σε κάθε Μέρος και σε κάθε άλλο Κράτος που κλήθηκε να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση:

- α. Κάθε υπογραφή της Σύμβασης
- β. Την κατάθεση κάθε πράξης επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης
- γ. Κάθε ημερομηνία στην οποία τίθεται σε ισχύ η παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34
- δ. Κάθε τροποποίηση ή πρωτόκολλο που υιοθετείται σύμφωνα με το άρθρο 32 καθώς και την ημερομηνία στην οποία τίθεται σε ισχύ η κοινοποίηση ή το πρωτόκολλο
- ε. Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36
- στ. Κάθε επιφύλαξη και κάθε ανάκληση επιφύλαξης που διατυπώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36

ζ. Κάθε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή κοινοποίηση σχετική με την παρούσα Σύμβαση.

Για την πιστότητα των παραπάνω, οι υπογραφόμενοι και επίσημα εξουσιοδοτημένοι υπέγραψαν αυτή τη Σύμβαση.

Έγινε στο..... στις..... στην αγγλική και στη γαλλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα εξίσου πρωτότυπα, σε ένα αντίγραφο που θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα επιδώσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος - μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα Κράτη - μη μέλη τα οποία συμμετείχαν στην επεξεργασία αυτής της Σύμβασης και σε κάθε Κράτος που έχει προσκληθεί να προσχωρήσει σε αυτή τη Σύμβαση.

dis.Δ17/OP/prostasiadikbio.doc/28.7.97/p.1-21 /rp,md